

VOORSTEL

zaaknummer: 1705707
afdelingsnaam: Interne Advisering
steller: Marianne Dekker
telefoonnummer: 035 629 2691

onderwerp: Deelname financieel onderzoek BZK overgang Appa-pensioen
wethouders naar ABP

Voorstel

1. Deel te nemen aan het onderzoek van BZK naar de overdrachtswaarde en voorzieningen Appa pensioenen wethouders

Samenvatting

Vanaf 1 januari 2028 worden de pensioenen van de politieke ambtsdragers (zoals Tweede Kamerleden, ministers en staatssecretarissen, wethouders en gedeputeerden) ondergebracht in het nieuwe pensioenstelsel. Aanleiding hiervoor is de aangenomen Wet toekomst pensioenen (Wtp). Om ervoor te zorgen dat de huidige opgebouwde pensioenen kunnen worden overgebracht naar het nieuwe pensioenstelsel, is er gekozen voor zogenaamde affinanciering van de bestaande pensioenen. Dit houdt in dat het op papier al gereserveerde bedrag voor de pensioenuitkering als het ware naar voren wordt gehaald en eenmalig via een collectieve waardeoverdracht wordt overgedragen aan pensioenfonds ABP.

Om de gevolgen van de overgang voor de decentrale overheden in te schatten, wordt een onderzoek gestart. Het betreft een gezamenlijk onderzoek van het ministerie van BZK, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Het onderzoek richt zich op de omvang van de al opgebouwde Appa-aanspraken, de toekomstige premie en de al beschikbare middelen. Aan de hand van deze gegevens worden de financiële gevolgen ingeschat voor afzonderlijke provincies, gemeenten, waterschappen en het Rijk ingeschat. Deze inschatting wordt teruggekoppeld om een indicatie te krijgen van de mogelijke financiële gevolgen in 2027, het jaar voordat de overgang ingaat. Dit voorstel is om de collegeleden hierover te informeren en te verzoeken om in te instemmen met deelname aan dit landelijke onderzoek.

Inleiding

Op basis van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (Appa) bouwt een wethouder tijdens zijn ambtsvervulling pensioen op. De gemeente voert de Appa uit en betaalt de pensioenen. Voor de opbouw van het wethouders pensioen heeft de gemeente een voorziening getroffen op de begroting. Dit is verplicht op grond van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv). Deze voorziening moet voldoende zijn volgens de opgebouwde wettelijke Appa rechten. De hoogte wordt bepaald door jaarlijkse actuariële berekeningen. De gemeente heeft geen aparte, aanvullende kapitaalverzekeringen

afgesloten. Vanuit deze voorziening worden de pensioenen voor de oud wethouders begroot en gefinancierd. Dit geldt ook voor nabestaanden uitkering en uitkering bij ziekte op grond van de Appa.

Met ingang van 1 januari 2028 worden de pensioenen van de wethouders ondergebracht in het nieuwe pensioenstelsel. Dit is het gevolg van de nieuwe Wet toekomst pensioen (Wtp). Met ingang van 1 januari 2028, worden de opgebouwde pensioenen overgedragen het ABP. Het pensioen van de burgemeester wordt al opgebouwd bij het ABP.

Om de overstap naar het ABP te maken is het nodig het al opgebouwde pensioen af te financieren door middel van een eenmalige kapitaalstorting aan het ABP. Hiervoor dient de waarde van de bestaande pensioenaanspraken en rechten van de (oud) wethouders te worden vastgesteld volgens de ABP rekenregels. Deze totale waarde moet worden overgebracht naar het ABP (invaren). Vervolgens zijn actieve wethouders pensioen premie verschuldigd aan het ABP en wordt bij het ABP verder het pensioen opgebouwd. Het gevolg van deze overgang naar het ABP is dat de gemeente geen verantwoordelijkheid meer heeft voor de administratie en uitbetaling van Appa pensioenen.

Onderzoek BZK pensioenen wethouders

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) verzoekt uw college in de brief van 7 januari 2025 (bijlage) om gegevens aan te leveren in verband met een onderzoek naar de overdrachtswaarde en voorzieningen van de Appa pensioenen van de wethouders. BZK wil de gevolgen van de overgang van de pensioenen naar het ABP voor de decentrale overheden inschatten. Het onderzoek richt zich op het inzichtelijk krijgen van de huidige omvang van de al opgebouwde pensioen aanspraken, de toekomstige premie en de al beschikbare middelen per gemeente. Bij deelname aan dit onderzoek levert de gemeente hiervoor, anonieme, gegevens aan van alle (oud) wethouders. Voordeel bij deelname aan het onderzoek is dat er een financiële inschatting wordt teruggekoppeld aan de gemeente over de hoogte van de overdracht naar het ABP. Hiermee krijgt de gemeente een indicatie van de mogelijke financiële gevolgen in 2027 en inzicht of er voldoende kapitaal gereserveerd is in de voorziening voor de overgang naar het ABP. De gemeente verstrekt de gegevens voor het onderzoek anoniem en beveiligd aan het door BZK ingeschakelde onderzoeksbureau Montae & Partners die de berekeningen gaat uitvoeren. Uiterlijk 1 maart 2025 kan de gemeente aangeven deel te nemen aan dit onderzoek.

Probleemstelling/doel

Met de uitkomsten van dit onderzoek krijgt de gemeente een indicatie van de hoogte van het kapitaal dat benodigd is voor de overgang naar het ABP.

Argumenten

Bijdrage leveren aan het landelijke onderzoek ter voorbereiding op de overgang naar het ABP.

Voor het aanleveren van de gevraagde gegevens maken wij (business controller en jurist HRM) een actueel overzicht van alle pensioengerechtigden en de opgebouwde pensioenrechten.

Terugkoppeling over de hoogte van de benodigde pensioenvoorzieningen per 2028

Aan de hand van het onderzoek ontvangt de gemeente van BZK dit jaar een terugkoppeling over de uitkomsten van het onderzoek.

In deze terugkoppeling staat een toelichting en advies over de mogelijk benodigde overdrachtswaarde (waardeoverdracht naar het APB per 2028 volgens de rekenregels van het ABP) en de door de gemeente opgebouwde en beschikbare voorziening voor de pensioenen. Dit geeft inzicht of er voldoende gereserveerd is in de huidige voorziening voor de waardeoverdracht naar het ABP (eenmalige kapitaalstorting aan het ABP).

Deelname aan dit onderzoek verkleint het risico dat wij mogelijk te weinig pensioenvoorziening hebben opgebouwd voor de wethouders. De gemeente kan in dat geval tijdig maatregelen nemen als er een verschil is op basis van de huidige berekeningsregels en de rekenregels van het ABP.

Actualiseren alle gegevens voor het administratieve proces

De administratie wordt gecontroleerd op volledigheid en actualiteit. We beschikken tijdig over een volledig beeld van de Appa aanspraken voor de overdracht naar ABP.

Kanttekeningen

De uitkomsten van het onderzoek is een schatting

De uitkomst van het onderzoek naar de overdrachtswaarde en het bijbehorende advies is slechts een indicatie. Tussen nu en het feitelijk overdragen van het kapitaal in 2027 / 2028 is van veel (economische) factoren en ontwikkelingen afhankelijk.

Privacy doorsturen gegevens voor het onderzoek gewaarborgd

Onderzoeksbureau Montae & Partners gaat de berekening uitvoeren. De veiligheid van verzending van de benodigde gegevens van de (oud) wethouders wordt gewaarborgd. De gevraagde gegevens worden anoniem en zonder Burgerservicenummers aangeleverd op een beveiligde wijze op een beveiligde website.

Financiën, middelen & capaciteit

Er zijn voor de gemeente geen kosten verbonden aan dit onderzoek. De gevraagde gegevens zijn voor het merendeel intern voorhanden en de overzichten kunnen relatief eenvoudig aangeleverd worden.

Uitvoering

Indien ingestemd wordt om deel te nemen aan dit onderzoek zal BZK voor 1 maart 2025 hierover geïnformeerd worden.

Uiterlijk per 1 april 2025 worden de gevraagde gegevens anoniem (zonder naam of Burgerservicenummer) aangeleverd op een beveiligde site van onderzoeksbureau Montae & Partners. In de bijlage van de brief van 7 januari 2025 is te lezen welke informatie wordt gevraagd.

Bijlage(n)

1. Brief BZK van 7 januari 2025: Onderzoek naar overdrachtswaarde en voorzieningen Appa-pensioenen wethouders
2. Kamerbrief 31 mei 2024 (bijlage 1): Nadere toelichting overdracht pensioenen politieke ambtsdragers
3. Kamerbrief 31 mei 2024 (bijlage 2): Tijdsplan wetsvoorstel overgang pensioenaanspraken politieke ambtsdragers naar het nieuwe pensioenstelsel.